

Setembre cultural | | Actualitzat el 20/03/2024 a les 06:00

?Vic no manté el català: un any després

Conversa de Núria Barnolas amb Alfred Gyamfi, professor de català, i Gerard Furest, filòleg, sobre la llengua catalana, i més específicament, el català a Vic | Alfred Gyamfi: «Vaig tenir un problema amb la Guàrdia Urbana de Vic perquè em parlaven sempre en castellà malgrat que jo els hi parlava en català. Fins i tot l'Ajuntament de Vic m'ha parlat en castellà» | Gerard Furest: «El català serà interracial o no serà. Vic seria una ciutat propícia per integrar i no ho està fent bé»

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=sJHELMbrYdk>

Aquesta entrevista-conversa s'emmarca dins una sèrie d'articles publicats a Setembre que fa una radiografia de diferents àmbits de la ciutat de Vic. El primer va aparèixer el maig del 2023 i al novembre d'aquell mateix any vam fer-ne una actualització sobre medi ambient. Per aquell segon article vam organitzar una conversa entre la Plataforma de Defensa de l'Ebre, en Jaume Portell (periodista especialitzat en temes d'Àfrica i globalització) i el Grup de Defensa del Ter.

Avui fem una altra conversa per la segona actualització que és sobre la salut del català a Vic. Per això parlem amb Alfred Gyamfi i Gerard Furest i Dalmau. Alfred Gyamfi és informador juvenil i professor de català. L'Alfred va arribar de Ghana el 2017 i des de fa cinc anys viu a Vic. A més a TikTok hi fa vídeos on ensenya català. Parla francès, anglès, català, castellà, twi, lobi, entre altres. Gerard Furest i Dalmau és filòleg, professor de secundària i secretari de Comunicació de La Intersindical Educació i coordinador de la Comissió de Llengua. Ha escrit el llibre *Decàleg irreverent per a la defensa del català*.

Parlarem de tres àmbits: Entorn i llengua; política lingüística de l'administració local i llengua, i finalment, llengua, identitat i ultradreta. Publiquem el vídeo amb la conversa completa i un extracte a l'article.

Entorn i llengua

«Aquí només soc l'humil portaveu d'un poble que rebutja veure's morir per haver vist passivament com es moria el seu entorn natural»

(Thomas Sankara a la Conferència Internacional sobre l'Arbre i el Bosc de París el 1986)

Núria: A l'article de novembre la Plataforma de Defensa de l'Ebre ens va explicar com es connectava la indústria càrnia d'Osona amb el riu Ebre. És a dir, quan s'ha dominat el Ter, van per l'Ebre. A més, el Grup de Defensa del Ter comentava que el 40% dels aqüífers a Catalunya estan contaminats pels nitrats d'aquesta indústria. L'Alfred va treballar un any en aquest sector.

Alfred: Cap càrnia fa servir el català; és més, tampoc volen gent que parli català. Jo soc una persona idònia per entendre el multilingüisme, al meu país parlem gairebé 64 idiomes. Els immigrants que arribem a Catalunya també estem intentant participar en la salvació del català.

Gerard: Aquesta indústria vol mà d'obra barata per explotar i no ciutadans. I hem de tenir una cosa clara: el català serà interracial o no serà. Aquesta diglòssia crea desertificació lingüística. Vic seria una ciutat propícia per integrar i no ho està fent bé.

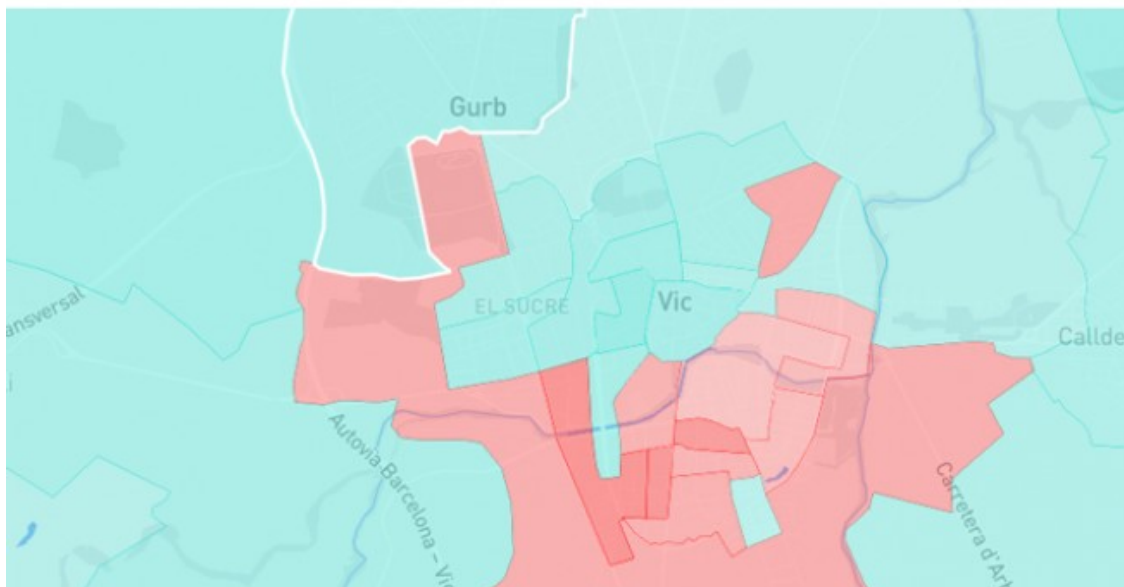
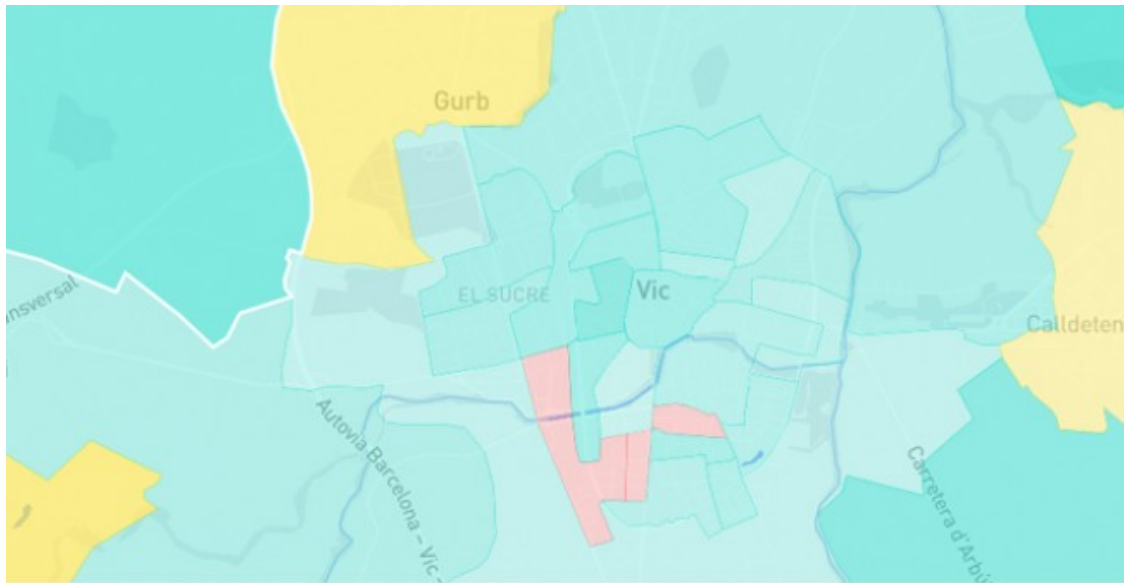
Política lingüística de l'administració local i llengua

«Massa moviments d'alliberament estan separats de la realitat concreta en la qual es desenvolupen i negligeixen les experiències locals de les poblacions que defensen» (Amílcar Cabral)

Núria: L'any passat vam demanar a l'Ajuntament de Vic si tenia Reglament municipal d'usos lingüístics. Ens van dir que no en tenien, però sí que n'hi ha un des de 1995. Després de les eleccions locals de 2023, Vic va afegir «Llengua» a la regidoria de Cultura i Comerç. Ara bé, la regidora és la mateixa que va permetre que l'Atlàntida tingués gairebé un 30% de programació en castellà (2022-2023) i que tampoc va atendre les queixes per retolació en castellà. Ara ja com a regidora de Llengua tampoc s'ha pronunciat sobre el català nefast en aquest vídeo institucional.

Alfred: Hem de trobar o crear llocs o activitats on els immigrants puguin estar amb els joves catalans per poder aprendre l'idioma de primera mà. Jo vaig començar a fer classes de català per TikTok per tal de ser un referent: si jo el puc aprendre i el puc explicar, els altres també poden i fer-ho amb una llengua comuna sempre és més fàcil. Vaig tenir un problema amb la Guàrdia Urbana de Vic perquè em parlaven sempre en castellà malgrat que jo els hi parlava en català. Fins i tot l'Ajuntament de Vic m'ha parlat en castellà. Els catalans heu de fer un canvi de xip amb la llengua.

Gerard: Hi ha l'escola de La Sínia a Vic on hi ha el 90% d'alumnat immigrant, això vol dir que s'està produint segregació i que s'ha trencat amb el Model Vic. La llengua és un instrument de convivència, necessitem espais de socialització comuns. La llengua hauria de tenir una regidoria pròpia, com a Girona. L'Ajuntament incompeix la seva pròpia normativa: fomentar la normalització de l'ús del català. Ho diu el capítol 11, article 25, del Reglament municipal d'usos lingüístics.

Mapa dels resultats electorals per districtes censals a Vic (en verd, els que va guanyar JxCat, i en vermell, els que ho va fer el PSC). A dalt, el mapa de les municipals del 28M; a sota, les de les generals del 23J. Font: Público

Llengua, identitat i ultradreta

Núria: A Vic la participació en les eleccions generals del 23J va augmentar a cada districte censal si comparem les dades amb la participació en les eleccions municipals del 28M. A més, vuit districtes on havia guanyat Junts per Catalunya a les municipals, a les generals (quan la participació augmentava en 10 punts) hi guanya el PSOE. Una lectura bastant evident mirant els mapes és que Vic són clarament dues ciutats: una per sobre el riu (on guanya Junts per Catalunya) i una per sota el riu Méder, on va guanyar el PSOE. A més, això és un retrat clar que el catalanisme i l'independentisme no es veu com una opció antifeixista. Quan el vot s'activa, és per votar una opció estatal.

Gerard: Quan deixes la gent sola i abandonada estàs creant un brou de cultiu perquè la ultradreta creixi, i ja a en l'àmbit local es podrien fer moltes coses com deixar participar en votacions i referèndums locals com els pressupostos.

Alfred: Moltes persones de Vic sud no tenen dret a vot, com jo, per això el vot no és representatiu de la realitat. Per poder votar, hauré de fer l'examen de ciutadania en castellà malgrat que intento viure sempre en català perquè visc aquí i llavors què he de fer? Hem de mostrar als joves que amb el català hi ha oportunitats.